

27.02.2018

Asia/9

§ 52

Sosiaali- ja terveystoimialan ruokahuolto palvelujen kilpailutusta koskeva raportti

HEL 2015-010960 T 02 08 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi raportin kilpailutuksen vaikutuksesta ruokahuolto palvelujen hintaan, laatuun ja henkilöstön asemaan.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Ann-Marie Turtiainen, tukipalvelupäällikkö, puhelin: 310 42373
ann-marie.turtiainen(a)hel.fi
Kaija-Leena Kristola, ruokapalveluohjaaja, puhelin: 310 43030
kaijaleena.kristola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginvaltuusto § 322, 8.10.2014
- 2 Kaupunginhallitus § 1053, 20.10.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 8.10.2014 kehottaa (§ 322) sosiaali- ja terveyslautakuntaa sekä varhaiskasvatuslautakuntaa lisäämään kilpailuttamisen määrän viiden vuoden kuluessa suunnitellusta ja vaihteittain korkeintaan noin 20 prosenttiin niiden alaisten virastojen tarvitsemista ruokahuolto palveluista siten, että kilpailutettavat kohteet valitaan tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti, ja kilpailuttamisen ehtoihin sisällytetään vaatimus siitä, että kilpailun voittanut palveluntuottaja on velvollinen ottamaan palvelukseensa liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti kilpailun kohteessa mahdollisesti ilman työtä jäävän henkilöstön. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti kehottaa opetuslautakuntaa, sosiaali- ja terveyslautakuntaa seuraamaan ruokahuolto palvelujen kilpailuttamisen lisäämisen vaikutuksia erityisesti palvelujen hintaan ja laatuun sekä

henkilöstön asemaan ja tekemään kokemusten pohjalta tarvittaessa esityksiä kilpailuttamisessa tarvittaviksi muutoksiksi.

Kaupunginhallitus päätti 20.10.2014 (§ 1053) kehottaa opetusvirastoa, sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitosta sekä varhaiskasvatusvirastoa laatimaan yhteistyössä kaupunginkanslian, hankintakeskuksen ja Palmia-liikelaitoksen kanssa 31.12.2015 mennessä kaupunginvaltuuston linjaamaan viiden vuoden kuluessa toteutettavaan ruokahuolto- ja cateringpalvelujen kilpailutuksen lisäämiseen liittyvät useampivuotiset ja asteittain laajenevat suunnitelmat, joissa muun muassa määritellään siirtymäkauden aikana kunakin vuonna kilpailutettavat toimipisteet, sekä kehottaa opetusvirastoa, sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitosta sekä varhaiskasvatusvirastoa toteuttamaan kilpailutuksen lisäämisen laadittujen suunnitelmien mukaisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 24.11.2015 (§ 344) hyväksyä ruokahuolto- ja cateringpalvelujen kilpailutussuunnitelman, jolla lisätään viraston kilpailutettujen ruokahuolto- ja cateringpalvelujen määrä 20 prosenttiin viiden vuoden kuluessa. Lisäksi lautakunta päätti, että sille raportoidaan kilpailutuksen vaikutuksista vuosittain vuosi kilpailuttamisen aloittamisen jälkeen alkaen valtuuston asettamien kriteerien eli hinnan, laadun ja henkilöstön aseman näkökulmasta. Tämän perusteella voidaan päättää muutoksista kilpailutussuunnitelmaan. Samalla lautakunta päätti oikeuttaa talous- ja tukipalvelut -osaston osastopäällikön tarvittaessa tarkentamaan ja hyväksymään muutoksia kilpailutussuunnitelmaan.

Ruokahuolto- ja cateringpalveluista on 31.12.2017 mennessä kilpailutettu päätöksen mukaan:

- osa kotiaterioista (25 %); uusi palveluntuottaja 1.2.2017 alkaen
- automaattipohjaiset kotiateriat; uusi sopimuskausi 1.7.2017 alkaen
- Haartmanin sairaalan ruokahuolto- ja cateringpalvelut (sidosyksikköhankintana); 1.1.2017 alkaen

Kilpailutussuunnitelmasta poiketen Myllypuron monipuolisen palvelukeskuksen ruokapalvelujen kilpailutus siirretään vuodelle 2020. Myllypuron monipuolisen palvelukeskuksen saneeraus aloitetaan helmikuussa 2019 ja sen arvioitu valmistumisaika on alkuvuodesta 2021.

Kilpailutetut ruokahuolto- ja cateringpalvelut

Kilpailutussuunnitelman mukaisesti kotiateriapalveluista 25 % (eteläinen ja kaakkoinen kotihoitoyksikkö) kilpailutettiin vuonna 2016. Tarjouksia saatiin viisi kappaletta ja niistä valittiin kokonaistaloudellisesti edullisin. Uutena palveluntuottajana aloitti 1.2.2017 Fazer Food Ser-

27.02.2018

vices Oy. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti kotiaterioiden subventioista 13.9.2016 siten, että kuumana toimitettavia kotiaterioita sekä erityisruokavalioaterioita subventoidaan. Henkilöstösiirtoja Fazer Food Services Oy:lle ei tapahtunut.

Kilpailutussuunnitelman mukaisesti automaattipohjaiset kotiateriat kilpailutettiin siten, että sopimuskauden päätyttyä 30.6.2017 alkoi uusi sopimuskausi 1.7.2017 MenuMAT Oy:n kanssa. Muita tarjouksia ei saatu. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti ateria-automaattipalvelujen subventioista 28.2.2017 siten, että laitevuokraa sekä erityisruokavalioaterioita subventoidaan. Henkilöstösiirtoja MenuMAT Oy:lle ei tapahtunut.

Haartmanin sairaalan ruokahuoltopalvelut hankittiin 2.1.2017 alkaen HUS Raviolilta sidosyksikköhankintana. Palvelukeskus-liikelaitokselta siirtyi liikkeenluovutuksen yhteydessä HUS:iin seitsemän henkilöä. HUS Ravioli liitettiin 1.9.2017 alkaen osaksi HUS-Tukipalvelut -tulosaletta.

Kilpailutuksen vaikutus kustannuksiin

Aterioiden kokonaiskustannukset ovat kaikissa kilpailutetuissa palveluissa pudonneet kilpailutusta edeltävään aikaan verrattuna.

Kotiaterioiden subventiokustannukset ovat pudonneet kilpailutetun palvelun osalta vuositasolla keskimäärin 89 %. Euromääräinen säästö on vuositasolla noin 176 000 euroa. Säästö kohdistuu kahteen kotihoitoyksikköön.

Ateria-automaattipalvelun uudella sopimuskaudella subventiokustannukset ovat pudonneet puolessa vuodessa 7 %, mikä vastaa vuositasolla tilaajalle aiheutunutta noin 27 000 euron säästöä. Kustannussäästön selityksenä ovat palveluntuottajan toimet käyttämättömien laitteiden poisnostaminen asiakkaiden kotoa, jolloin laitevuokran aiheuttama subvention kokonaiskustannus pienenee. Kilpailutus ei ole muuttanut laitekohtaista subventiota. Erityisruokavalioiden aiheuttama subventiokustannusten lisäys on vuositasolla alle 400 euroa.

Haartmanin sairaalan potilasruokailun vuosikustannukset ovat pudonneet 2 %. Vuositasolla tämä vastaa noin 17 000 euroa säästöä. Ateriapäivää kohti kustannussäästö on keskimäärin 0,34 euroa. Kuljetuskustannusten osuus ateriapäivän hinnasta on kilpailutuksen myötä noin 4 %, aiemmassa sopimuksessa noin 16 %.

Kilpailutettujen ruokapalvelujen laatu vuonna 2017 verrattuna kilpailutusta aiempaan tilanteeseen

27.02.2018

Sopimuskauden ensimmäisen vuoden aikana palveluntuottajien ja tilaajan välillä järjestettiin sopimuskatselmuksia noin kolmen kuukauden välein. Kilpailutettujen palvelujen laatua arvioitiin katselmuksissa käyttäjien ruokapalvelua koskevien päivittäisten arvioiden, kommenttien perusteella ja kerran vuodessa toteutettujen sopimuksen mukaisten asiakastyytyväisyysmittausten perusteella.

Kotiateriasopimuksessa on sovittu lisäksi laatukriteereistä sekä sanktioista, mikäli vaadittu laatu ei toteudu (kotiateriasopimus, ateria-automaattipalvelun sopimus). Palveluntuottaja organisoii itse asiakastyytyväisyysmittaukset sekä raportoi niiden tuloksista, joita verrataan sanktio-
taulukon.

Asiakastyytyväisyysmittausten ja myös kotiateriasopimuksen sanktio-
taulukon mukaan tulosten perusteella kilpailutettujen ruokapalvelujen taso on ollut hyvä. Ateria-automaattipalvelun asiakastyytyväisyysmittaus on tehty alkuvuodesta 2018 ja sen tulokset ovat vielä raportoitamatta. Myös muu asiakaspalaute on osoittanut palvelun laadun kokonaisuuden olevan hyvällä tasolla kaikissa kilpailutetuissa palveluissa.

Kilpailutuksen henkilöstövaikutukset

Haartmanin sairaalan ruokapalvelujen sidosryhmähankinnan yhteydessä siirtyi HUS Ravioliin (nyk. HUS-Tukipalvelut) seitsemän Palvelukeskus-liikelaitoksen työntekijää. Nämä sijoittuivat uudessa organisaatiossa toivomiinsa tehtäviin. Muiden palvelujen kilpailutusten yhteydessä ei ollut tarpeen sijoittaa henkilöstöä uudelle palveluntuottajalle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Ann-Marie Turtiainen, tukipalvelupäällikkö, puhelin: 310 42373
ann-marie.turtiainen(a)hel.fi
Kaija-Leena Kristola, ruokapalveluohjaaja, puhelin: 310 43030
kaijaleena.kristola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginvaltuusto § 322, 8.10.2014
- 2 Kaupunginhallitus § 1053, 20.10.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

27.02.2018

Asia/9

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.11.2015 § 344

HEL 2015-010960 T 02 08 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä alla lueteltujen kohteiden ruokahuoltopalvelujen kilpailutussuunnitelman, jolla lisätään viraston kilpailutettujen ruokahuoltopalvelujen määrä 20 prosenttiin viiden vuoden kuluessa:

Osa kotiaterioista	vuonna 2016
Automaattipohjaiset kotiateriat	vuonna 2016
Haartmanin sairaalan ruokahuoltopalvelut(sidosyksikköhankintana)	vuonna 2017
Myllypuron monipuolinen palvelukeskus	vuonna 2018
Töölön monipuolinen palvelukeskus	vuonna 2018
Hopeatien, Kannelmäen ja Madetojan palvelutalot	vuonna 2020
Siltamäen palvelukoti	vuonna 2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittelijän ehdotuksesta poiketen myös, että sille raportoidaan kilpailutuksen vaikutuksista vuosittain vuosi kilpailuttamisen aloittamisen jälkeen alkaen valtuuston asettamien kriteerien eli hinnan, laadun ja henkilöstön aseman näkökulmasta. Tämän perusteella voidaan päättää muutoksista kilpailutussuunnitelmaan.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti oikeuttaa talous- ja tukipalvelut -osaston osastopäällikön tarvittaessa tarkentamaan ja hyväksymään muutoksia kilpailutussuunnitelmaan.

Käsittely

24.11.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

1. Palautusehdotus:

Anna Vuorjoki: Palautetaan asia valmisteluun siten, että kilpailutettavien palveluiden osuus on pienempi (10-15%).

Kannattaja: Joonas Leppänen

2. Vastaehdotus:

Laura Nordström: Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää myös, että sille raportoidaan kilpailutuksen vaikutuksista vuosittain vuosi kilpailuttamisen aloittamisen jälkeen alkaen valtuuston asettamien kriteerien eli hin-

27.02.2018

nan, laadun ja henkilöstön aseman näkökulmasta. Tämän perusteella voidaan päättää muutoksista kilpailutussuunnitelmaan.

Kannattaja: Rene Hursti

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Palautetaan asia valmisteluun siten, että kilpailutettavien palveluiden osuus on pienempi (10-15%).

Jaa-äännet: 10

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Sami Heistaro, Rene Hursti, Laura Nordström, Kimmo Parhiala, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 3

Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Anna Vuorjoen palautusehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 10 -3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää myös, että sille raportoidaan kilpailutuksen vaikutuksista vuosittain vuosi kilpailuttamisen aloittamisen jälkeen alkaen valtuuston asettamien kriteerien eli hinnan, laadun ja henkilöstön aseman näkökulmasta. Tämän perusteella voidaan päättää muutoksista kilpailutussuunnitelmaan.

Jaa-äännet: 4

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Kimmo Parhiala, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 9

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi Jäsen Laura Nordströmin vastatiedotuksen äänin 9 -4.

10.11.2015 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Riitta Simoila, osastopäällikkö, puhelin: 310 42213
riitta.simoila(a)hel.fi

Ann-Marie Turtiainen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 42692
ann-marie.turtiainen(a)hel.fi